

Welke woorden uit de tekst ken je al?

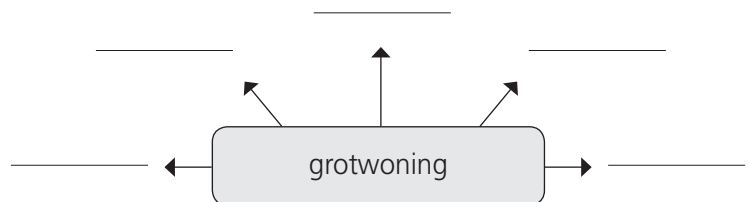
Vink aan.

- cirkelen
- eeuw
- gemeentebestuur
- grotwoning
- holte
- kalksteen
- linnenkast
- monnik
- reiziger
- scharrelen
- somber
- vochtig

Welke woorden ken je nog meer?

Vul aan.

Kies drie woorden uit de woordenlijst die iets vertellen over hoe een grotwoning is. Bedenk daarna nog twee woorden erbij.

Welke zinnen horen wel bij een grotwoning?

- Mama, je moet de ramen wassen. Zie je hoe vies ze zijn?
- Ik weet niet of de zon nu schijnt.
- Kunnen we niet nog meer lampen kopen?
- Zal ik de gordijnen dicht doen?
- Ik heb genoeg van al die tocht in mijn kamer.

Trek de lijnen en verbind woord met omschrijving.

cirkelen •	• honderd jaar
eeuw •	• lege ruimte
gemeentebestuur •	• iemand die reist
grotwoning •	• rondlopen
holte •	• een beetje nat
kalksteen •	• mannen die met elkaar in een klooster wonen, zij bidden veel en denken veel aan God
linnenkast •	• een zacht soort steen
monnik •	• in rondjes vliegen
reiziger •	• een kast waar je lakens en handdoeken in opbergt
scharrelen •	• een huis dat gemaakt is in een holle ruimte in een berg
somber •	• een beetje verdrietig
vochtig •	• de mensen die de leiding hebben over de stad, zij moeten ervoor zorgen dat het goed gaat met de stad

Lees nu eerst de tekst.

Is je vader of moeder glazenwasser? Ga dan niet naar Matera. Want van die stad worden glazenwassers somber. De huizen daar zijn grotwoningen zonder ramen. 1

5 Matera is een witte stad in de bergen ten westen van de havenstad Bari. Om de stad zijn overal hoge, kale rotsen. Daarboven cirkelen zwaluwen en roofvogels. Die rotsen bestaan uit kalksteen: zacht gesteente waarin je vrij gemakkelijk hopen kunt uithakken. 2

10 In de achtste eeuw kwamen in dit gebied monniken wonen. Eerst woonden ze gewoon in de holtes in de rotsen. Later groeven ze die holtes verder uit. Ze maakten er echte huizen van. En zelfs kerken. Toen de monniken vertrokken, gingen 3
15 gewone mensen in die huizen wonen.

1 Lees alinea 1.

De glazenwassers worden somber van Matera omdat ...

- A ze glazenwassers geen leuk werk vinden.
- B er daar geen werk voor ze is.
- C de vogels de ramen daar erg vuil maken.
- D ze de grotwoningen nogal eng vinden.

TIP! Iedereen wordt wel somber als je niet weet hoe je je geld moet verdienen.

b	codekraker
s	
k	
u	

2 Lees alinea 3.

Waarom kwamen de monniken in dit gebied wonen?

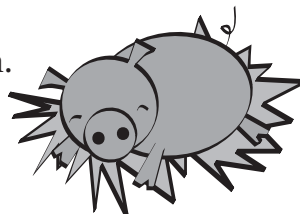
- A Omdat ze van de grotten huizen wilden maken.
- B Omdat het heel bijzonder was om van een grot een kerk te maken.
- C Omdat de kerk dat nodig vond.
- D Dat vertelt het verhaal ons niet.

TIP! Er staat wel in de tekst wat de monniken in Matera deden. Maar staat er ook dat ze om die dingen te doen naar Matera kwamen?

a	codekraker
x	
z	
c	

Zo'n grotwoning bestaat uit één kleine ruimte, waar hele gezinnen én hun huisdieren samen leefden. In een groot, breed bed sliepen vader en moeder. Aan het voeteneinde van het bed stond een kistje. Daarin werd 's nachts het jongste kind gelegd. Onder het bed scharrelden kippen rond. 4
 Vaak zat daar een hen op eieren te broeden. De onderste lade van de linnenkast werd gebruikt als slaappleaats voor de oudere kinderen.
 25 In een hoek van het huis lag wat stro voor de geit of het varken. Een ander hoekje werd gebruikt als keuken.

3 Lees: *In ... gelegd.* (r. 18 t/m 21)

Wat weten we over het kindje dat in het kistje werd gelegd?

- A Het kindje was een jongetje.
- B Het kindje had drie oudere broers.
- C Als de ouders van het kindje weer een baby kregen, moest het kindje in de lade van de linnenkast slapen.
- D Het kindje was niet ouder dan twee jaar.

TIP! Welk kind sliep in het kistje?

g	codekraker
o	
h	
p	

4 Lees alinea 4.

Waar gaat het in deze alinea **vooral** over?

- A De dieren die in een grotwoning rondscharrelden.
- B Hoe zo'n woning er van binnen uitziet.
- C Waar de bedden stonden.
- D Hoe vervelend het was om in zo'n grotwoning te wonen.

TIP! Denk aan de tip over vragen met **vooral**.

a	codekraker
r	
z	
c	

5 Lees: *De ... kinderen.* (r. 22 t/m 24)

Wat gebeurde er als de oudere kinderen niet meer in de lade van de linnenkast pasten?

- A Ze kregen dan hun eigen bed.
- B Ze sliepen op een matras op de vloer.
- C Ze verhuisden naar een andere grotwoning.
- D Dat vertelt dit verhaal ons niet.

TIP! Het gaat er bij deze vraag niet om wat je denkt dat er waarschijnlijk zou gebeuren. Maar wat je er wel of niet over in de tekst te weten bent gekomen.

e	codekraker
r	
z	
ij	

Alleen door de voordeur kwam licht en frisse lucht binnen.
Het was in die grotwoningen vochtig. In de zomer en winter
30 was het er altijd ongeveer vijftien graden Celsius. Niet zo'n
gezonde plaats om te wonen. De mensen waren dan ook
vaak ziek.

Wie mocht kiezen, zou natuurlijk liever op een andere plek
35 wonen dan in Matera. Zo'n vijftig jaar geleden besloot het
gemeentebestuur dat de grotbewoners moesten verhuizen.
Aan de rand van de stad werden flats neergezet. Daar zou
het leven gezonder zijn. Maar de grotwoningen, de sassi,
zijn er nog altijd. Iedere reiziger kan er een kijkje nemen.

40

Matera ligt in Italië.

6 Lees alinea 5.

Door welke vraag te stellen kom je te weten waar alinea 5 **vooral** over gaat?

- A Waren de mensen wel eens ziek?
- B Wat was de temperatuur in zo'n grotwoning?
- C Wat kwam er door de voordeur naar binnen?
- D Hoe gezond was het om in zo'n grotwoning te wonen?

TIP! Denk aan de tip over vragen met **vooral**.

m	codekraker
ij	
w	
f	

7 Lees: *Maar ... altijd.* (r. 38 en 39)

Welke zin kun je het best achter deze zin plaatsen?

- A De grotwoningen zijn nu een attractie voor toeristen.
- B Het is er nog steeds koud.
- C Er scharrelen geen kippen meer rond.
- D De monniken vinden het jammer dat er niemand meer in hun huizen woont.

l	codekraker
e	
v	
a	

8 *Het is niet echt duidelijk waarom dat zo is.*

Achter welke zin past die zin het best?

- A *Alleen ... binnen.* (r. 28)
- B *In ... Celsius.* (r. 29 en 30)
- C *De ... ziek.* (r. 31 en 32)
- D *Wie ... Matera.* (r. 34 en 35)

n	codekraker
e	
p	
a	

9 Lees: De ... ziek. (r. 31 en 32)

Door welk(e) woord(en) kun je *dan ook* vervangen?

- A soms
- B zo nu en dan
- C bovendien
- D dus

b	codekraker
r	
u	
t	

Vragen 10 t/m 12 gaan over de hele tekst.

10 In welke zin geeft de schrijver een advies?

- A *Ga ... Matera.* (r. 1 en 2)
- B *De ... ramen.* (r. 3)
- C *Alleen ... binnen.* (r. 28)
- D *Wie ... Matera.* (r. 34 en 35)

t	codekraker
a	
n	
d	

11 Lees: Wie ... Matera. (r. 34 en 35)

Welke zin geeft niet aan waarom mensen dat zouden willen?

- A *De ... ramen.* (r. 3)
- B *Toen ... wonen.* (r. 14 en 15)
- C *Zo'n ... leefden.* (r. 16 en 17)
- D *Niet ... wonen.* (r. 30 en 31)

z	codekraker
e	
i	
l	

12 Hieronder worden vier uitdrukkingen uitgelegd.

Welke uitdrukking past niet bij het verhaal?

- A Een dak boven je hoofd hebben: *een huis hebben om te wonen.*
- B Ergens de buik van vol hebben: *iets helemaal niet meer leuk vinden.*
- C Iets aan je laars lappen: *je ergens niets van aantrekken.*
- D Het land aan iets hebben: *iets heel vervelend vinden.*

o	codekraker
t	
r	
a	

Ik heb de code gekraakt!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12